28 Μαΐου 2026

Ο Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος «ζωντανεύει» με Τεχνητή Νοημοσύνη στην Πάφο

/ Γενικά Θέματα / Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός

Ένα μοναδικό έργο ψηφιακής πολιτιστικής κληρονομιάς φέρνει την ιστορία και την τεχνολογία πιο κοντά στην Κύπρο, καθώς δημιουργήθηκε ψηφιακό αντίγραφο του κελιού του Αγίου Νεοφύτου του Έγκλειστου του 12ου αιώνα στην Πάφο, δίνοντας πλέον τη δυνατότητα στους επισκέπτες να εξερευνούν τον χώρο μέσω τεχνολογιών εικονικής (VR) και επαυξημένης πραγματικότητας (AR).

Το έργο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού προγράμματος EUreka3D-XR, στο οποίο συμμετείχαν ειδικοί από την Κύπρο, τη Γαλλία, την Ισπανία και την Ελβετία.

????? ???? ?? ?????????? ??? Instagram.

?????????????? ??? ?? ?????? EUreka3D-XR (

Ψηφιοποίηση του ιστορικού χώρου

Η ερευνητική ομάδα σάρωσε το κελί με εξοπλισμό υψηλής ακρίβειας, ψηφιοποιώντας παράλληλα αντικείμενα από τη μουσειακή συλλογή, αρχειακό υλικό και σπάνια βιβλία από τη βιβλιοθήκη της Μονής.

Το αποτέλεσμα είναι ένας ολοκληρωμένος ψηφιακός χώρος που αποτυπώνει με ακρίβεια τις λεπτομέρειες της ιστορικής σπηλιάς, από τις ανώμαλες επιφάνειες των τοίχων μέχρι τις επιγραφές και τις τοιχογραφίες του 12ου αιώνα.

Πέρα από την εκπαιδευτική και πολιτιστική διάσταση, η τεχνολογία αξιοποιείται και για σκοπούς προστασίας του μνημείου, καθώς το τρισδιάστατο ψηφιακό αντίγραφο επιτρέπει την παρακολούθηση πιθανών φθορών και αλλοιώσεων στις τοιχογραφίες.

Ο Άγιος Νεόφυτος «ζωντανεύει» με τεχνητή νοημοσύνη

Το πιο εντυπωσιακό στοιχείο του έργου είναι η δημιουργία ψηφιακής μορφής του Αγίου Νεοφύτου.

Ο Άγιος εμφανίζεται ως τρισδιάστατη μορφή που «βγαίνει» από τοιχογραφία του 1183, κινείται, μιλά και απαντά σε ερωτήσεις των επισκεπτών μέσω τεχνητής νοημοσύνης.

Η ψηφιακή αναπαράσταση δημιουργήθηκε με βάση ιστορική απεικόνιση της εποχής, ενώ οι χρήστες, φορώντας ειδικά γυαλιά εικονικής ή επαυξημένης πραγματικότητας, μπορούν να αλληλεπιδρούν μαζί του σε πραγματικό χρόνο.

Πρόσβαση και από το εξωτερικό

Για όσους δεν βρίσκονται στην Κύπρο, δημιουργήθηκε και διαδικτυακή έκδοση της εμπειρίας, επιτρέποντας σε χρήστες από ολόκληρο τον κόσμο να περιηγηθούν ψηφιακά στο κελί μέσω υπολογιστή ή συσκευών εικονικής πραγματικότητας.

Η κυπριακή εφαρμογή αποτελεί μία από τις τρεις πιλοτικές δράσεις του ευρωπαϊκού προγράμματος. Αντίστοιχα έργα υλοποιήθηκαν στην Ισπανία, όπου ψηφιοποιήθηκαν τα ιστορικά τείχη της Χιρόνα, και στη Γαλλία, με στόχο τη μελέτη του αρχαιολογικού χώρου Μπιμπράκτ.

Η πρωτοβουλία αναδεικνύει τον τρόπο με τον οποίο οι νέες τεχνολογίες και η τεχνητή νοημοσύνη μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διατήρηση και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς.